

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	04. Klasicismus-architektura v Čechách a na Moravě
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Dějiny výtvarné kultury
Ročník	3.
Obor, Kód	Grafický design, 82-41-M/05
Anotace	Tato prezentace by měla sloužit jako textová a obrazová podpora výuky dějin výtvarné kultury. Seznamuje žáka s architekturou klasicismu v Čechách a na Moravě a jejími nejvýznamnějšími stavbami.
Autor	MgA. Anna Horníčáková
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Žák se orientuje v společensko- historických podmínkách a je schopen pojmenovat významné stavby klasicismu Čech a Moravy.
Klíčová slova	Klasicismus, empír, architektura, Čechy, Morava
Druh výukového zdroje	prezentace
Typ interakce	výklad
Cílová skupina	žák
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	15 - 18
Datum vytvoření	31. 10. 2012

Klasicismus

– architektura v Čechách a
na Moravě

Čechy a Morava

- Klasicismus v Čechách nastupuje až v letech **1780-1800** a počátkem 19.století přechází v **Empír (1800-1848)**
- jeho rozvoj je spojen s dobou **Josefa II.** – osvícený panovník
(1781 – zrušení nevolnictví, toleranční patent).

Čechy a Morava

- Josefinské reformy podlomily stavební činnost církve
➔ převažují **měšťanské a veřejné stavby**:
 - činžovní domy, správní budovy, nádraží, veřejné parky apod.
- Také se staví a přestavují se šlechtická sídla
- Jednotný ráz dostávají některá lázeňská města, zejména **Teplice, Františkovy Lázně a Mariánské lázně.**

Stavovské divadlo, Praha

Architekt:

Antonín Haffenecker

- postaveno v letech 1781-83
- první klasicistní stavba v Čechách
- Původně **Hraběcí Nosticovo divadlo** (podle hraběte F. A. Nostice Rienecka, který ho nechal vystavět).

Jiří Fischer (1768- 1828)

- Zemský stavební ředitel, profesor pražské polytechniky
- Projektoval urbanistický návrh města **Mariánské lázně** a **městské čtvrtě Karlína v Praze** v duchu empírového urbanismu
- K jeho dalším projektům patří:
 - **bývalá celnice (dům U Hybernů)**
 - **Kostel sv. Kříže na Příkopech**
(jediný empírový v Praze)

Dům u Hybernů, Praha

Architekt: **Jiří Fischer**

- nejvýznamnější pražská empírová stavba
- **bývalá celnice**, zřízená po přestavbě v letech 1808 -1811, kdy kvůli josefinským reformám byl zrušen josefinský klášter, který se zde nacházel.

ZÁMKY A VILY

Zámek Kačina u Kutné hory

[4]

Architekt: **Christian Friedrich Schuricht**

- empírový zámek s anglickým parkem s klasickým portikem se šesti sloupy a tympanonem
- půdorys otevřené podkovy
- postaven v letech 1802-1822

Nový zámek Kostelec nad Orlicí

Architekt: **Heinrich Koch**

[5]

- postaven v empírovém stylu v letech 1829-1833 pro rodinu Kinských
- okolí zámku tvoří přírodní park

Zámek Kynžvart na Chebsku

Architekt: **Pietro Nobile**

[6]

- přestavěn v letech 1820-1839 ve stylu vídeňského klasicismu
- letní sídlo rakouského kancléře Metternicha
- s anglickým parkem s řadou rybníků, altánky, sochami a pod.

Vila Kinských v Praze

[7]

Architekt: **Heinrich Koch**

- Letohrádek v empírovém slohu byl postaven v Kinského zahradě v letech 1827-1831

Zámek Dačice

[8]

Architekt: **Karl Schleps**

- klasicistně přestaven v 30. letech 19.století
- s pravidelným průčelím s rizalitem a trojúhelníkovým štítem

Přírodní parky se zahradami

Byly zřizovány:

- **u zámků** často zdobené drobnými stavbami antických chrámků (např. park ve Veltrusech, Kostelci nad Orlicí, Lednicko-Valtickém areálu, Boskovicích),
- **ve městech** v podobě veřejně přístupných sadů, parků a zahrad (např. Královská obora v Praze – tzv. Stromovka, Chotkovy sady, atd.)

LEDNICKO-VALTICKÝ AREÁL

- Kolonáda na Reistně (1816)

[9]

- Tři Grácie (1825)

• [10]

Citace obrazového materiálu

- [1] NICO-DK. Commons.wikimedia.org : Joseph II.jpg **[online]**.2004-12-05 **[cit. 2012-09-30]**. Dostupný pod licencí **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Joseph_II.jpg>.
- [2] CHE. Commons.wikimedia.org : Stavovske divadlo.jpg **[online]**.2006-04-29 **[cit. 2012-09-30]**. Dostupný pod licencí **Creative Commons** – Uveďte autora 2.5 Generic na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Stavovske_divadlo.jpg>.
- [3] POLÁK, Jan. Commons.wikimedia.org : U Hybernů.jpg **[online]**.2012-03-06 **[cit. 2012-09-30]**. Dostupný pod licencí **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:U_Hybern%C5%AF.jpg>.
- [4] WEB.ADAMP. Commons.wikimedia.org : Zámek_Kačina.jpg **[online]**.2012-09-01 **[cit. 2012-09-30]**. Dostupný pod licencí **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Z%C3%A1mek_Ka%C4%8Dina.jpg>.
- [5] HROMADES, John. Commons.wikimedia.org : Nový zámek - Kostelec nad Orlicí.JPG **[online]**.2012-09-30 **[cit. 2012-09-30]**. Dostupný pod licencí **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nov%C3%BD_z%C3%A1mek_-_Kostelec_nad_Orlic%C3%AD.JPG>.
- [6] CHMEE2. Commons.wikimedia.org : Kynžvart Chateau in summer 2012 (7).JPG **[online]**.2012-07-06 **[cit.2012-09-30]**. Dostupný pod licencí **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW:<[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kyn%C5%BEvart_Chateau_in_summer_2012_\(7\).JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kyn%C5%BEvart_Chateau_in_summer_2012_(7).JPG)>.
- [7] LUDEK. Commons.wikimedia.org : Letohradek kinskyh.jpg **[online]**.2007-02-25 **[cit. 2012-09-30]**. Dostupný pod licencí **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Letohradek_kinskyh.jpg>.

- [8] ŠJŮ. Commons.wikimedia.org : Dačice,_nový_zámek.jpg [online].2009-05-06 [cit. 2012-09-30]. Dostupný pod licencí Creative Commons – Uveďte autora 2.5 Generic na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Da%C4%8Dice,_nov%C3%BD_z%C3%A1mek.jpg>.
- [9] PETR1888. Commons.wikimedia.org : Kolonáda_(Valtice).JPG [online].2012-09-18 [cit. 2012-09-30]. Dostupný pod licencí Creative Commons – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kolon%C3%A1da_%28Valtice%29.JPG>.
- [10] HUHULENIK. Commons.wikimedia.org : Tři_Grácie_(1).jpg [online].2011-05-20 [cit. 2012-09-30]. Dostupný pod licencí Creative Commons – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:T%C5%99i_Gr%C3%A1cie_%281%29.jpg>.

Použitá literatura

- MRÁZ, Bohumír. *Dějiny výtvarné kultury* 2. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1997. ISBN 80-85970-13-9. s. 209.
- ODEHNALOVÁ, Alena. *Vybrané kapitoly z dějin kultury*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., 1997. ISBN 80-7204-058-8. s. 212.